

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ПРОЕКТ

Изх. № .....

София, ... 201 ... г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

ОТ ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ – МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация представям на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2020 г.

В съответствие с чл. 79, ал. 1 и 2 от Закона за публичните финанси, Ви представям изготвения от Министерството на финансите законопроект за държавен бюджет за 2020 г., който е придружен от актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2020-2022 г., представляваща мотивите към законопроекта съгласно чл. 79, ал. 4 от Закона за публичните финанси. Заедно със законопроекта внасям и представените в Министерството на финансите програмни формати на бюджети на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, които съответстват на показателите и параметрите на законопроекта.

Актуализираната бюджетна прогноза за периода 2020-2022 г. включва средносрочните икономически перспективи и основни допускания, фискалните цели и приоритети на правителството, като с нея се актуализира средносрочната бюджетна прогноза, одобрена с Решение № 195 на Министерския съвет от 2019 година. Тя съдържа изискваната съгласно Закона за публичните финанси съпоставка на макроикономическата прогноза на Министерството на финансите с тази на Европейската комисия (ЕК) и съпоставка на прогнозата на Министерството на финансите с прогнозата на ЕК по отношение на показателите на сектор „Държавно управление“.

Запазва се въведеният с АСБП за периода 2019-2021 г. нов подход в съдържанието на прогнозата с включването на повече информация при представянето на разходните политики с акцент върху ключовите индикатори за измерване на степента на изпълнението им, с цел чрез дефинирането на устойчиви индикатори да се създаде възможност за проследяване на постигнатия напредък по провежданите политики и за по-ефективно и ефикасно управление на публичните разходи.

Макроикономическата прогноза, използвана при разработването на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, се базира на допусканията за основни показатели на външната среда на Европейската комисия, Световната банка, Международния валутен фонд и Министерството на финансите на Република България, актуални към месец октомври 2019 година.

Ключови цели продължават да бъдат запазването на фискалната устойчивост и провеждането на последователна, прозрачна и предвидима фискална политика, която да допринася за подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите и стимулиране развитието на трудовия пазар за постигане на икономически растеж и заетост, придържайки се към общите правила на ЕС.

Очакваното изпълнение за тази година отчита измененията в ЗДБРБ за 2019 г. във връзка с обезпечаване на допълнителни разходи за изпълнение на проект за инвестиционен разход за придобиване на нов тип боен самолет, както и предложените промени по бюджета на Държавната агенция „Технически операции“ за 2019 г., с които бюджетното салдо по КФП за настоящата година се очаква да е дефицит в размер на 2,0% от БВП.

В настоящата прогноза се запазват **целите за бюджетното салдо**, заложиени в средносрочната бюджетна прогноза (СБП) за периода 2020-2022 г. - достигане до балансирана бюджетна позиция през 2020 г. и запазването ѝ през следващите години. Целта за постигане и поддържане на балансиран бюджет остава непроменена в продължение на няколко поредни цикъла на подготовка на бюджета.

Изразени като процент от БВП, и при приходите, и при разходите за периода 2020-2022 г. се наблюдава тенденция на спад от 36,9% до 35,0%, а в номинален размер те се увеличават, като от 46 826,5 млн. лв. за 2020 г. се очаква да достигнат 50 142,9 млн. лв. през 2022 г.

При отчетено положително салдо на сектор „Държавно управление“ (на начислена основа) за 2018 г., през 2019 г. се очаква бюджетното салдо да бъде положително в размер на 0,05% от БВП. В средносрочен план се очаква дефицит за 2020 г. в размер на 0,1 % от БВП и излишък съответно от 0,5% и 0,1% от БВП за 2021 г. и 2022 г.

Приходните и разходните политики в тази прогноза са продължение на заложените в СБП за периода 2020-2022 г., като за надграждането с нови са взети предвид както макроикономическите аспекти, така и фискалните възможности за осигуряване на финансиране на приоритетните сектори и за реализиране на хоризонтални мерки, засягащи бюджетната сфера.

Основните цели на данъчната политика са повишаване на приходите от данъци, справяне със сенчестата икономика и намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите. Приоритетите на данъчната политика са съобразени с дадената от Съвета на Европейския съюз специфична препоръка към България за подобряването на събираемостта на данъците.

В средносрочен план се предвижда запазване на ниските данъчни ставки на корпоративните данъци и тези на данъците върху доходите на физическите лица, което

допринася за повишаване на икономическия растеж и има положително влияние върху търсенето и предлагането на труд.

Приоритетите на Бюджет 2020, които надграждат вече заложените в средносрочната бюджетна прогноза от пролетта приоритети и допускания за развитие на секторните и хоризонталните политики, са както следва:

Образование. През 2020-2022 г. ще продължи реализирането на мерките, насочени към повишаване привлекателността на учителската професия и мотивацията на действащите учители. Навлизането на млади и високообразовани хора в образователната система неминуемо ще се отрази положително върху качеството на придобитите знания и умения на учениците. Насърчаването на зрелостниците с високи образователни резултати да получат педагогическо образование и да постъпват на работа в образователната система е сред приоритетните мерки, реализирането на които ще позволи да се преодолее очакваният недостиг на педагогически специалисти.

Здравеопазване. Основните приоритетни направление в областта на здравеопазването през тригодишния период са осигуряване на финансова устойчивост и обезпеченост на здравната система с цел подобряване здравето на населението, повишаване и поддържане качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност и заболяемостта, както и преодоляване на регионалните дисбаланси и осигуряване на функционално взаимодействие между отделните нива на медицинска помощ. Ще продължи реализирането на мерки по оптимизиране на структурата на разходите за различните видове медицински дейности, лекарствени продукти и медицински изделия на базата на договаряните обеми и стойности. Изграждането на Национална здравна информационна система посредством използване на нови технологии в областта на електронното здравеопазване е сред приоритетите, с които се цели подобряване на качеството и ефективността на процесите в системата на здравеопазване.

Отбрана. През периода 2020-2022 г. политиката, провеждана от правителството в областта на отбраната, продължава да е приоритетна. Осигурени са средства за поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, в т.ч. средства за изпълнение на приетите от Народното събрание инвестиционни проекти. Относителният дял на капиталовите разходи към общите разходи за отбрана е над 20-процентния критерий на НАТО. Разходите за отбрана са съобразени с Националния план за повишаване на разходите за отбрана на 2 на сто от БВП на Република България до 2024 г., одобрен с РМС № 3/04.01.2018 г., като освен за увеличение на средствата за персонал са предвидени и допълнителни средства за изпълнение на международните договори във връзка с придобиването на нов тип боен самолет (транспорт и застраховки) и за изграждане на интегрирана система и инфраструктура за усвояване, експлоатация и осигуряване на новия тип боен самолет.

Пенсионната политика в периода 2020-2022 г. предвижда от 1 януари на всяка година да продължи увеличаването на възрастта за придобиване право на пенсия с по 2 месеца за жените и с по 1 месец за мъжете, както и на необходимия осигурителен стаж за придобиване право на пенсия с по 2 месеца и за двата пола.

От 1 юли 2020 г. всички пенсии, отпуснати до 31 декември 2019 г., се увеличават с 6,7% (процент, определен по правилото по чл. 100 от КСО).

В периода 2020-2022 г. стойността на процента (тежестта) по чл. 70, ал. 1 от КСО за всяка една година осигурителен стаж в пенсионната формула се запазва на достигнатото през 2019 г. ниво от 1,2 на сто, като от 1 юли на съответната година пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната календарна година, се осъвременяват по т.нар. „швейцарско правило” (чл. 100 от КСО).

Политика по доходите. Освен вече предвиденото в СБП от пролетта на тази година увеличение на размера на минималната работна заплата (от 1 януари 2020 г. на 610 лв., от 1 януари 2021 г. на 650 лв., като размерът от 650 лв. ще се запази и през 2022 г.), в настоящата прогноза е заложена мярка за 2020 г. за увеличение с 10% на средствата за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, включително и на средствата за осигурителни вноски, което ще има отражение върху заплащането на заетите в бюджетния сектор. С това се създава възможност на база на увеличения размер на разходите за персонал да се увеличат индивидуалните основни месечни заплати на заетите, въз основа на заеманата длъжност и оценките за постигнатите резултати.

За периода 2020-2022 г. осигурителната политика предвижда увеличение на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, съответно в размер на 610 лв. за 2020 г. и 650 лв. за 2021 г. и 2022 г., както и увеличение на минималния осигурителен доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 400 лв. на 610 лв. от началото на 2020 г. Равнищата на минималните осигурителни доходи по основните икономически дейности и квалификационни групи професии от 2019 г. се запазват, като се извършва корекция само по отношение на позициите, които са под размера на минималната работна заплата за 2020 г. – 610 лв. Максималният осигурителен доход за всички осигурени лица се запазва в размер на 3 000 лв.

С Бюджет 2020 са предвидени **промени в механизмите за разпределение на целевата субсидия за капиталови разходи и на трансфера за зимно поддържане и снегочистване на общинските пътища.**

При разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи и на трансфера за зимно поддържане и снегочистване на общинските пътища е премахнат изравнителният компонент, който осигурява достигнатия размер на целевата субсидия за капиталови разходи и на трансфера за зимно поддържане и снегочистване през предходната година, с цел постигане на обективно съответствие между средствата и натуралните показатели за всяка конкретна община.

Приоритет за страната остава и успешното усвояване на **средствата от европейските фондове и програми**, чрез които да се постигне устойчив икономически растеж, по-висока заетост, социално включване, социално, икономическо и териториално сближаване и изграждане на конкурентоспособна и иновативна икономика.

Стратегията на политиката в **областта на качеството на публичните финанси** следва последователните действия за институционални, нормативни и методологически промени в посока на подобряване управлението на публичните финанси и по-високо ниво на бюджетна прозрачност, като ще продължат усилията за повишаване на ефективността и ефикасността на публичните разходи. Нов момент в бюджетната процедура за 2020 г. е разширяването на обхвата на бюджетните организации, които прилагат програмен формат на бюджет. С решението за бюджетната процедура за 2020 г. Министерският съвет определи, освен министерствата и държавните агенции, и останалите ПРБ, чиито бюджети са част от държавния бюджет (с изключение на бюджетите на съдебната власт и на Сметната палата), да прилагат програмен формат на бюджет за 2020 г.

Въз основа на допусканията, при прогнозно положително нетно дългово финансиране за периода 2020-2022 г., независимо от нарастването на дълга в абсолютна стойност, очакванията са да се запази тенденцията към **намаляване на съотношението на държавния дълг спрямо прогнозното ниво на БВП** от 18,6% към края на 2019 г. до 17,0% в края на 2022 г. В контекста на провежданата бюджетна политика и прогнозите за темпа на растеж на БВП за периода 2020-2022 г., нивото на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“ се очаква да продължи да спада, движейки се в диапазона от 19,8% до 18,2% от

БВП или между 25,1-26,1 млрд. лв. Прогнозите за относителния дял на консолидирания дълг спрямо БВП остават значително под максимално допустимата референтна стойност на Маастрихтския критерий за конвергенция от 60%, което ще гарантира запазване на равнището на държавна задлъжнялост в устойчиви граници, респ. водещата позиция на Република България сред 28-те държави – членки на ЕС по отношение на ниското ниво на дългова тежест.

Съгласно изискванията на чл. 35, ал. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА) към проекта на акт е приложена финансова обосновка по приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от УПМСНА.

Съгласно § 1а от допълнителните разпоредби на Закона за нормативните актове, глава втора и трета на същия закон не се прилагат по отношение законопроектите за бюджета, поради което по същия не са проведени обществени консултации и не е изготвена оценка на въздействието.

С предложения проект на решение на Министерския съвет не се въвежда европейско право, поради което не се налага по него да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право.

Законопроектът за държавния бюджет на Република България за 2020 г. и пакетът от документи към него са съгласувани по реда на чл. 32 от УПМСНА с всички първостепенни разпоредители с бюджет, както и с Националното сдружение на общините в Република България. Законопроектът е обсъден и в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Законопроектът е съгласуван с Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество относно наличието на корупционен риск в съответствие с изискванията на чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

С оглед изложеното по-горе и на основание чл. 87, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 8, ал. 4, т. 1 и ал. 5 от УПМСНА, предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2020 г.

Приложения:

1. Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект;
2. Проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2020 г.;
3. Проект на становище на Министерския съвет по проекта на бюджет на съдебната власт за 2020 г.;
4. Проект на Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2020-2022 г., представляваща мотиви към законопроекта;
5. Протокол от консултациите с Националното сдружение на общините в Република България;
6. Финансова обосновка;
7. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване;
8. Справка за отразяване на получените становища по чл. 32 от УПМСНА;
9. Получени становища по проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2020 г.;

10. Получени от първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет програмни формати на бюджети, които съответстват на показателите и параметрите на законопроекта.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ